

From: Saksa Timo (Luke)
Sent: maanantai 23. marraskuu 2020 11.12
To: mmv@eduskunta.fi
CC: Luke Kirjaamo
Subject: RE: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 24.11.2020 klo 09.30 / KAA 9/2019 vp / Lausuntopyyntö
Attachments: Lausunto_Saksa.pdf

Hei,

Ohessa lausuntoni lakialoitteesta avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla.

Terv. Timo Saksa

Timo Saksa
Johtava tutkija
Luonnonvarakeskus (Luke)
Luonnonvarat
Metsänhoito
+358 29 532 4834

Dr. Timo Saksa
Natural Resources Institute Finland
+358 29 532 4834

>-----Original Message-----

>From: mmv@eduskunta.fi [<mailto:mmv@eduskunta.fi>]
>Sent: 13. marraskuuta 2020 12:34
>To: Saksa Timo (Luke); Luke Kirjaamo
>Cc: mmv@eduskunta.fi
>Subject: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 24.11.2020 klo 09.30 / KAA 9/2019
>vp / Lausuntopyyntö
>
>Timo Saksa
>
>Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta pyytää kirjallista
>asiantuntijalausuntoanne:
>
>Aika: tiistai 24.11.2020 klo 9.30
>
>Asia: KAA 9/2019 vp Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla
><https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/KAA+9/2019>
>
>Määräaika: Kirjallinen asiantuntijalausunto pyydetään toimittamaan viimeistään
>kokousta edeltävänä arkipäivänä klo 14.00 mennessä.
>
>Lisätietoja antaa: valiokuntaneuvos Carl Selenius, puh. 09 432 2085
>
>Vastausosoite: MmV@eduskunta.fi
>
>Lähettäjä: valiokuntakanslian sihteeri Marjo-Riitta Seppälä, puh. 09 432 2086
>
>Jakelu, kirjallinen lausunto: tutkimusprofessori Jarkko Hantula,
>Luonnonvarakeskus, tutkimusprofessori Jari Hynynen, Luonnonvarakeskus,
>tutkimusprofessori Hannu Ilvesniemi, Luonnonvarakeskus, johtava tutkija,

- >ryhmäpäällikkö Timo Saksa, Luonnonvarakeskus, erikoistutkija Katri Himanen,
- >Luonnonvarakeskus, senior advisor Taneli Kolström, Luonnonvarakeskus,
- >erikoistutkija Saija Huuskonen, Luonnonvarakeskus, metsäasiamies Viktor Harvio,
- >Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry, elinkeinopäällikkö
- >Tuomo Mikkonen, Suomen metsäkeskus, toiminnanjohtaja Kirsi Joensuu, Suomen
- >metsäyhdistys ry, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tiirola, MTK:n
- >metsävaltuuskunta, metsänhoidon johtava asiantuntija Markku Remes, Suomen
- >metsäkeskus, metsäinsinööri Carl-Johan Jansson, Raaseporin kaupunki,
- >asiantuntija Timo Kujala, Arvometsä, metsänhoitotieteen dosentti Yrjö
- >Norokorpi, Jatkuvan kasvatuksen yhdistys Silva ry, Suomen Latu ry, Suomen
- >Partiolaiset – Finlands Scouter ry
- >
- ><https://www.eduskunta.fi/FI/valiokunnat/Sivut/Asiantuntijan-kuuleminen-.aspx>

Asia: KAA 9/2019 vp Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asiantuntijalausunto: Timo Saksa

Johdanto

Tässä lausunnossa esitän tutkimukseen perustuvia näkökohtia erityisesti pohjautuen niihin tutkimuksiin, joissa olen ollut osallisena. Nämä tutkimukset keskittyvät poiminta-, pienaukko- tai määrämittahakkuulla käsiteltyjen kuusivaltaisten metsiköiden uudistumiseen Etelä-Suomessa.

Uudistuminen jatkuvapeitteisessä metsänkasvatuksessa

Jatkuvapeitteisessä metsänkasvatuksessa uudistuminen pohjautuu varttuneen puuston alla tai pienaukoissa tapahtuvaan luontaiseen uudistumiseen. 1980-1990 -luvulta lähtien seurattujen ns. Erika-kokeiden perusteella voidaan todeta taimia (melkein yksinomaan kuusen taimia) syntyvän poimintahakatuissa metsiköissä lähes joka vuosi siemensadon määrästä ja laadusta sekä siementen itämisolosuhteista riippuen. Valtaosa taimista kuolee jo ensimmäisten kasvukausien aikana ja taimien pituuskehitys rinnankorkeudelle kestää havaintojen mukaan useita kymmeniä vuosia (keskimäärin 60 vuotta). Tähänastisen seurantajakson valossa ei vielä voi päätellä luotettavasti kuinka hyvin syntyvä alikasvosreservi riittää pitkällä aikavälillä korvaamaan hakkuissa korjatun puuston. Erika-metsiköt ovat perustamisvaiheessa olleet jossain määrin puustoltaan erirakenteisia, joten tulokset eivät ole suoraan yleistettävissä kaikkiin Etelä-Suomen kuusikoihin.

Peitteellisessä metsänkasvatuksessa uudistumista rajoittaa varttuneen puuston juuristokilpailu. Puiden juuristo kilpailua voidaan pienentää siirtymällä poimintahakkuiden latvusaukoista pienaukkoihin (koko alle 0,3 ha). Viljavalla kasvupaikalla jo pienessäkin aukossa (tai jo harvan puuston alla) nopeasti kehittyvä pintakasvillisuuden kilpailu heikentää taimien kehittymistä ja lyhentää avoimen tilan syntymisen jälkeen taimettumiselle otollista aikaa. Etelä-Suomen osalta tutkimustulokset pienaukkojen uudistumisesta viljavilla kasvupaikoilla ovat vähäiset ja riskit vajavaisesta ja hitaasta uudistumisesta ovat suuret erityisesti, kun kohteella ei jo pienaukkoa tehtäessä ole valmiina taimia. Peitteellisen metsänkasvatuksen kestävyuden näkökulmasta uudistumisesta pienaukkohakkuussa Etelä-Suomen viljavilla kasvupaikoilla ei tämän hetkisten tutkimustulosten mukaan ole riittävää, yleistyskelpoista näyttöä.

Johtopäätös

Nykyisen tutkimustiedon perusteella laajamittainen siirtyminen jatkuvan kasvatuksen käyttöön Metsähallituksen mailla sisältää merkittävän metsien uudistumiseen liittyvän riskin erityisesti Etelä-Suomen kuusivaltaisilla viljavilla kasvupaikoilla. Jos uudistuminen onnistuu huonosti ja johtaa pidemmällä aikavälillä metsätalouden näkökulmasta vajaatuottoisiin metsiköihin, nousevat tilanteen korjaamiseksi tehtävien metsänviljelytoimenpiteiden kustannukset tavanomaista korkeammiksi. Lakiesitys ei näkemykseni mukaan ole metsätalouden kestävyysnäkökulmasta perusteltu.

Timo Saksa
MMT, Johtava tutkija
Ryhmäpäällikkö, Metsänhoito

Lausunnon perustana olevat "omat" tutkimukset

Valkonen, Sauli; Lappalainen, Sanna; Lähde, Erkki; Laiho, Olavi; Saksa, Timo. 2017. Tree and stand recovery after heavy diameter-limit cutting in Norway spruce stands. *Forest Ecology and Management* 389: 68-75.

Nygren, Markku; Rissanen, Kaisa; Eerikäinen, Kalle; Saksa, Timo; Valkonen, Sauli. 2017. Norway spruce cone crops in uneven-aged stands in southern Finland: A case study. *Forest Ecology and Management* 390:68-72.

Eerikäinen, K., Valkonen, S. & Saksa, T. 2014. Ingrowth, survival and height growth of small trees in uneven-aged *Picea abies* stands in southern Finland. *Forest Ecosystems* 2014(1:5): 1-10.

Saksa, T. & Valkonen, S. 2011. Dynamics of seedling establishment and survival in uneven-aged boreal forests. *Forest Ecology and Management* 261(8): 1409-1414.

Saksa, T. 2004. Regeneration process from seed crop to saplings - a case study in uneven-aged Norway spruce-dominated stands in southern Finland. In: *Uneven-aged Forest Management: Alternative Forms, Practices and Constraints*. *Silva Fennica* 38(4): 371-381.